

die hij in vier groepen verdeelt, nl. de chloor-bevattende, chloral en zijn verbindingen, de chloorvrije (amyleenhydraat, paraldehyd), de verbindingen van ureum, als urethaan, hedonal, veronal, en de stoffen als sulfonal, trional, tetronal. Voorts komen dan nog als sedativa de valeriaanverbindingen en de broomverbindingen in aanmerking. De voor- en nadeelen dezer geneesmiddelen bij verschillende toestanden worden vervolgens besproken; de pharmacologie der slaapmiddelen blijkt een goede wegwijzer te zijn bij de keuze van het slaapmiddel in een bepaald geval. De drie opstellen te zamen geven een zeer goed overzicht van wat tot dusverre over de slapeloosheid bekend is, vele nuttige wenken zal men er in kunnen vinden, terwijl vooral de lezing van het laatstgenoemde opstel een aansporing geeft om bij de keuze van een slaapmiddel zooveel mogelijk wetenschappelijk te werk te gaan.

WOLFFENSBERGER.

Das hygienische ABC für Herzkrankte von Prof. Dr. HEINRICH STERN in New-York. Mit 6 Abbildungen. Verlag von KABITZSCH, Würzburg 1914. Prijs 2.50 mark.

Het nut van voor leeken bestemde z.g. wetenschappelijk geneeskundige boeken is al vaak genoeg betwist. Uit den aard der zaak toch is de kennis, die men eruit kan putten, zeer eenzijdig, terwijl menige neurasthenicus zijn psychisch evenwicht zal verliezen, indien hij leest, welke gevaren hem bedreigen. Dit geldt in de hoogste mate voor lijders aan hartziekten; bij hen in het bijzonder dient elke opwinding te worden vermeden.

Al verklaart STERN nu ook, in hoofdzaak over behandeling te zullen spreken, toch heeft hij zich weinig aan dit voornemen gestoord. Na eenige inleidende beschouwingen omtrent anatomie en physiologie van het hart-vaatstelsel, worden verscheiden oorzaken opgenoemd, die aanleiding kunnen geven tot stoornis van den bloedsomloop.

Familiaire voorbeschiktheid, vergiften van verschillenden oorsprong, bacterieele infecties, nierziekte en weinig oordeelkundige levenswijze vormen achtereenvolgens een punt van bespreking. Daarna komt de goede raad, wat voeding en hygiëne betreft. Ten slotte verneemt de zieke nauwkeurig, wat hij bij deze hartziekte moet doen en wat hij bij gene moet laten. Wat wil men nog meer? Met behulp van het *ABC* voor hartlijders kan voortaan iedere patiënt zijnen arts de juiste behandelingswijze aanduiden.

P. H. ENTHOVEN.